

การพัฒนารูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*

สุนัย วงศ์สุวรรณ¹

คมกฤษ จำปาสุต² วิทยา จันทร์ศิลา³ ปกรณ์ ประจัญบาน⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 345 คน ครูวิชาการ 349 คน นักการศึกษา 14 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบวิเคราะห์เนื้อหา 2) แบบสอบถาม 3) แบบสัมภาษณ์ 4) คู่มือที่ใช้ในการทดลอง 5) แบบประเมินความสอดคล้อง 6) แบบตรวจสอบรายการ และ 7) แบบประเมินผล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์ข้อสรุปอุปนัย สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้ในการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบความร่วมมือ ได้แก่ ปัญหาการบริหารงานวิชาการและความต้องการร่วมมือในการบริหารงานวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา รองลงมาคือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยโรงเรียนและ สถาบันการศึกษามีความพร้อมที่จะให้การช่วยเหลือโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

2. รูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ประกอบด้วย 1) หลักการความร่วมมือ 8 ข้อ 2) วัตถุประสงค์ 5 ข้อ 3) โครงสร้างความร่วมมือ 6 ข้อ 4) กิจกรรมความร่วมมือ 5 ข้อ 5) การติดตามผลความร่วมมือ 5 ข้อ 6) การประเมินผลความร่วมมือ 5 ข้อ และ 7) ตัวชี้วัดความสำเร็จ 6 ข้อ

3. การทดลองใช้รูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการ พบว่า ผลความสำเร็จในการดำเนินการความร่วมมือ มีค่าเฉลี่ยระดับของความสำเร็จในการดำเนินการโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

4. รูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีประโยชน์อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: รูปแบบความร่วมมือ / การบริหารงานวิชาการ / โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

* วิทยานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ พ.ศ. 2555

¹ นิติศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ (ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)

³ รองศาสตราจารย์, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ (ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)

⁴ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ (ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)

The Cooperation Model for Academic Administration of the Educational Opportunity Expansion Schools under the Office of Basic Education Commission^{*}

Sunai Wongsuwakunta¹

Komkrid Jumpasud² Vittaya Junsira³ Pakorn Prachanban⁴

Abstract

The purpose of this study was to develop the Cooperation Model for academic administration of the educational opportunity expansion schools under the Office of Basic Education Commission. The sample consisted of 345 school principals, 349 teachers, 14 educators and 7 experts. The research instruments were 1) a content analysis form, 2) a questionnaire, 3) a Semi-structure interview form, 4) a manual used in experiment, 5) an IOC assessment form, 6) a checklist form, and 7) an achievement assessment form. The data analysis consisted of content analysis, and inductive analytic and assessment of IOC. The research statistics were percentage, mean, and standard deviation.

The research findings are as follows:

1. The academic administration problem issue and the requirement of cooperation in academic administration is the research to develop quality of education. followed by, the development of innovative media and technology in education, collaboration in the academic development with other educational institutions, the promotion of academic knowledge in community and learning resources development. The capacity of schools and educational institutes are ready to help expand educational opportunities schools.

2. The cooperation model for academic administration of the educational opportunity expansion schools consisted of 7 components which were 1) 8 items of principles of the cooperation, 2) 5 items of objectives of the cooperation, 3) 6 items of structures of the cooperation, 4) 5 items of activities of the cooperation, 5) 5 items of follow-up of the cooperation, 6) 5 items of evaluation of the cooperation and 7) 6 items of successes indicators of the cooperation in academic administration.

3. The experiment and evaluation of the cooperation model for academic administration of the educational opportunity expansion schools were that the successes of the cooperation has a high level of the average as a whole.

4. The evaluation of the cooperation model for academic administration of the educational opportunity expansion schools found that is appropriateness and usefulness was at a high level.

Keywords: Cooperation Model / Academic Administration / Opportunity Expansion Schools

^{*} Research Article from thesis for the Doctor of Philosophy degree, Educational Administration Program, Naresuan University, Thailand, 2012

¹ Ph.D. Candidate in Educational Administration, Naresuan University

² Asst. Prof., Faculty of Education, Naresuan University (Thesis Advisor)

³ Assoc. Prof., Faculty of Education, Naresuan University (Thesis Advisor)

⁴ Asst. Prof., Faculty of Education, Naresuan University (Thesis Advisor)

ความสำคัญและปัญหาการวิจัย

งานวิชาการถือว่าเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อม ก็อยู่ที่ลักษณะของงานนั้น (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2535: 15) จากรายงานการวิจัยของรัตนา อนันตชาติ (2550: 62-64) พบว่า ปัญหาด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เช่น การจัดทำและการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น การศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 และการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ในหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งปัญหาการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ การฝึกทักษะการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์จากประสบการณ์และการปฏิบัติจริง การจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน และการจัดการสิ่งแวดล้อม บรรยากาศ แหล่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ปัญหาด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ได้แก่ การผลิตสื่อและนวัตกรรม การเรียนการสอน การจัดหาสื่อเพื่อใช้ในการเรียนการสอน และการประสานความร่วมมือในการจัดหาสื่อ การผลิต พัฒนาการใช้สื่อกับสถาบันการศึกษาอื่น สำหรับการจัดการศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาซึ่งเป็นการจัดการศึกษาที่สนองตอบต่อความต้องการของประชาชน ที่ต้องการยกระดับการศึกษาให้สูงขึ้น เป็นการเพิ่มคุณภาพ สักยภาพของประชากร โดยเฉพาะแรงงานขั้นพื้นฐานที่ต้องการคนงานที่จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นอย่างต่ำ ภายใต้หลักการมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถให้ออกไปประกอบอาชีพตามความถนัดและความสนใจ นอกจากนี้จากการประเมินสถานศึกษาของ สมศ. รอบ 2 พบว่า สถานศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 20,538 แห่ง ผ่านการรับรอง 16,154 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 78.65 ไม่รับรอง 4,384 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 21.35 และเมื่อได้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูล พบว่า สถานศึกษาที่ไม่ผ่านการประเมินดังกล่าวเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวนมาก โดยบางเขตพื้นที่การศึกษามีสถานศึกษาที่ไม่ผ่านการประเมินอัตราส่วนสูง คิดเป็นร้อยละ 30.00 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีในเขตพื้นที่การศึกษา การนำแนวคิดด้านความร่วมมือ (Cooperation) เข้ามาช่วยในการบริหารงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือ ในการใช้ทรัพยากรร่วมกันที่สำคัญ ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล คือ ครูอาจารย์ รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนอาคารสถานที่ การใช้ทรัพยากรร่วมกัน ทำให้เกิดประสิทธิภาพในด้านการประหยัดทรัพยากรและใช้ทรัพยากร อย่างคุ้มค่า ลดต้นทุนในการดำเนินงาน และผลักดันให้เกิดมิติใหม่ในการบริหารสถานศึกษาภายใต้การขาดแคลนทรัพยากรโดยเน้นประสิทธิภาพภายในองค์กร (อมรรัตน์ ภิญโญอนันตพงษ์, 2546: 2) การนำความร่วมมือเข้ามาใช้ในการบริหารงานวิชาการ จะสามารถแก้ไขภาวะวิกฤติที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ ความร่วมมือจะเป็นกลไกทางการบริหาร

อย่างหนึ่งที่เป็นช่องทางในการผสมผสานหรือรวมภารกิจการทำงานและทรัพยากรเข้าด้วยกัน ทำให้เกิดพลังในการดำเนินงานมากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจและดำเนินการพัฒนารูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาค้นพื้นฐานโดยอาศัยกระบวนการวิจัยและพัฒนา (R&D) เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนารูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาค้นพื้นฐาน

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการนำหลักของความร่วมมือมาสังเคราะห์โดยศึกษามาจากแนวคิดของเค เจ โฮลตี K.J. Holsti (1995), เรวัตร์ ชาตรีวิศิษฐ์ (2539), ชาดิชาญ ณ เชียงใหม่ (2552), ศาโรช ศัชมาศย์ (2547), ชีระพงษ์ แก้วหาญ (2542) และบาร์นาร์ด Barnard (1970) และแนวคิดรูปแบบความร่วมมือของพนม พงษ์ไพบูลย์ (2541), สุวิมล โพธิ์กลิ่น (2549), นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ (2550), อมรัตน์ ภิญโญอนันตพงษ์ (2546) เพื่อนำมาสร้างเป็นรูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาค้นพื้นฐาน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่ใช้ในการร่างองค์ประกอบของรูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาค้นพื้นฐาน

แหล่งข้อมูล ประกอบด้วย

1. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการและความต้องการร่วมมือในการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาค้นพื้นฐาน จำนวน 381 แห่ง กำหนดขนาดของตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของยามาเน่ (Yamane) และดำเนินการสุ่มแบบเป็นระบบ (Systematic Sampling) ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 381 คน และครูวิชาการ จำนวน 381 คน รวม 762 คน

2. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อศึกษาศักยภาพและความพร้อมในการให้ความร่วมมือกับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในการบริหารงานวิชาการ ได้แก่

ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 14 คน ได้มาโดยการเลือกอย่างเจาะจง ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำจังหวัดหรืออำเภอจำนวน 7 คน ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาประจำจังหวัดหรืออำเภอ จำนวน 7 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

1. ปัญหาในการบริหารงานวิชาการ และความต้องการความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
2. ศักยภาพและความพร้อมในการให้ความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การศึกษาปัญหาในการบริหารงานวิชาการ และความต้องการความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำแนกออกเป็น 12 ด้าน ตามภารกิจการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 51 ข้อคำถาม ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และมีค่า IOC ระหว่าง 0.8-1.0 จากนั้นได้นำไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครู จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) มีค่าเท่ากับ 0.89

2. การศึกษาศักยภาพ และความพร้อมในการให้ความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการกับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ใช้ประเด็นคำถามเกี่ยวกับการจัดการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 12 ด้าน สำหรับการสัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และมีค่า IOC เท่ากับ 1.0 ทุกข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การศึกษาปัญหาในการบริหารงานวิชาการ และความต้องการความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งเครื่องมือวิจัยทางไปรษณีย์ ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณ 3 เดือน

2. การศึกษาศักยภาพและความพร้อมในการให้ความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการกับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 14 คน ณ โรงแรมนครแพร่ทาวเวอร์ อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ใช้เวลาประมาณ 3 ชั่วโมง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาปัญหาในการบริหารงานวิชาการและความต้องการร่วมมือในการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จำแนกออกเป็น 12 ด้าน ผู้วิจัยดำเนินการนำผลการตอบแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนและคำนวณค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลความหมาย

2. การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อศึกษาศักยภาพและความพร้อมในการให้ความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการกับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ข้อสรุปอุปนัย (Inductive Analytic) และการสังเคราะห์เนื้อหา (Content Synthesis)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

แหล่งข้อมูล ประกอบด้วย

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้บริหารการศึกษาในระดับกรมหรือกระทรวง จำนวน 7 คน ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

1. องค์ประกอบของรูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการฯ ประกอบด้วย หลักการความร่วมมือ วัตถุประสงค์ความร่วมมือ โครงสร้างความร่วมมือ กิจกรรมความร่วมมือ การติดตามผลและประเมินผลความร่วมมือ

2. ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการฯ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบประเมินที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 6 ด้าน รวม 52 ข้อคำถาม ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และมีค่า IOC เท่ากับ 1.0 ทุกข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบประเมินฯ ที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบประเมินมาตรวจให้คะแนน และคำนวณค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลความหมาย

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

แหล่งข้อมูล ได้แก่

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเข้าร่วมทดลองรูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการฯ จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัด ก. และโรงเรียนบ้าน ส. และโรงเรียนมัธยมศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษาคู่ทดลอง จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ โรงเรียน น. และวิทยาลัย พ. ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองรูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการฯ รวมทั้งสิ้น 122 คน ประกอบด้วยกลุ่มบุคคลดังต่อไปนี้

- 1) ผู้บริหารโรงเรียน/วิทยาลัย ที่เข้าร่วมทดลอง โรงเรียน/วิทยาลัยละ 1 คน รวม 4 คน
- 2) ครูวิชาการโรงเรียน/วิทยาลัยที่เข้าร่วมทดลอง โรงเรียน/วิทยาลัยละ 1 คน รวม 4 คน
- 3) ครูประจำชั้นนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมการทดลอง รวม 9 คน นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมตามรูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการฯ 2 โรงเรียน รวม 105 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

ตัวแปรต้น คือ รูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ตัวแปรตาม คือ ผลการปฏิบัติและการดำเนินการและความสำเร็จในการดำเนินการความร่วมมือตามรูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการ ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ตัวแปรระดับการปฏิบัติและการดำเนินการความร่วมมือตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการและครูประจำชั้นนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ประกอบการทดลอง ประกอบด้วย คู่มือการดำเนินการตามรูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินระดับการปฏิบัติดำเนินการและประเมินความสำเร็จตามตัวชี้วัด แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติและการดำเนินการตามรูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการฯ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูประจำชั้น แบบประเมินความสำเร็จตามตัวชี้วัดในการดำเนินการตามรูปแบบความร่วมมือฯ และแบบสัมภาษณ์ผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดและผลความสำเร็จในการดำเนินการตาม

รูปแบบความร่วมมือฯ ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และมีค่า IOC เท่ากับ 1.0 ทุกข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างการทดลอง ใช้เวลาประมาณ 4 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่ามาตรวจให้คะแนน และคำนวณค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลความหมาย ส่วนผลการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ข้อสรุปอุปนัย (Inductive Analytic) และการสังเคราะห์เนื้อหา (Content Synthesis)

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

แหล่งข้อมูล ได้แก่

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเข้าร่วมทดลองรูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการจำนวน 4 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ครูวิชาการ จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น 8 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

ความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการ ฯ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการฯ โดยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และมีค่า IOC เท่ากับ 1.0 ทุกข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภายหลังการทดลอง ใช้เวลาประมาณ 1 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่ามาตรวจให้คะแนน และคำนวณค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลความหมาย ส่วนแบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสังเคราะห์เนื้อหา (Content Synthesis)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่ใช้ในการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบความร่วมมือพบว่า ปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และความต้องการร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้รายการที่มีความต้องการร่วมมือในลำดับสูงสุดได้แก่ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา รองลงมาคือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และเมื่อศึกษาศักยภาพและความพร้อมในการให้ความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการจากการสนทนากลุ่ม พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษามีความพร้อมที่จะให้การช่วยเหลือโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตามศักยภาพเกี่ยวกับการมีบทบาทในการเป็นเจ้าภาพร่วมกัน เพื่อให้มีการจัดทำข้อตกลงและความต้องการให้ชัดเจน

2. ผลการยกร่างและตรวจสอบรูปแบบ พบว่า รูปแบบที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ **หลักการความร่วมมือ 8 ข้อ** ได้แก่ ความสมัครใจและยอมรับเห็นพ้องต้องกันในเรื่องที่จะร่วมมือ ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ความเท่าเทียมและให้เกียรติซึ่งกันและกัน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ หลักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน หลักประชาธิปไตย และลดปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความร่วมมือและเพิ่มปัจจัยที่ทำให้เกิดความร่วมมือ **วัตถุประสงค์ของความร่วมมือ 5 ข้อ** ได้แก่ เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการศึกษา เพื่อการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ปัญหา ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนซึ่งกันและกัน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศ เพื่อระดมทรัพยากรร่วมกัน และเพื่อทำกิจกรรมและบรรลุผลตามเป้าหมายร่วมกัน **โครงสร้างความร่วมมือ 6 ข้อ** ได้แก่ หน่วยประสานความร่วมมือ คณะกรรมการร่วม บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ บันทึกข้อตกลงจัดทำแผนและโครงการร่วมกัน การประชุม แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ร่วมกัน การประเมินผลเป็นระบบและต่อเนื่อง **กิจกรรมความร่วมมือ 5 ข้อ** ได้แก่ การประเมินตนเองก่อนดำเนินโครงการ การจัดประชุมและจัดทำสัญญาข้อตกลงร่วมกัน (M.O.U.) การวางแผนความร่วมมือร่วมกันโดยใช้เทคนิค AIC. การดำเนินการตามโครงการความร่วมมือ การประเมินภายหลังความร่วมมือ **การติดตามผลความร่วมมือ 5 ข้อ** ได้แก่ คณะกรรมการ/ผู้แทนร่วมในการนิเทศและติดตามผลความร่วมมือ ขอบข่ายงานที่จะนิเทศติดตามผล เครื่องมือนิเทศติดตามผล ขั้นตอน

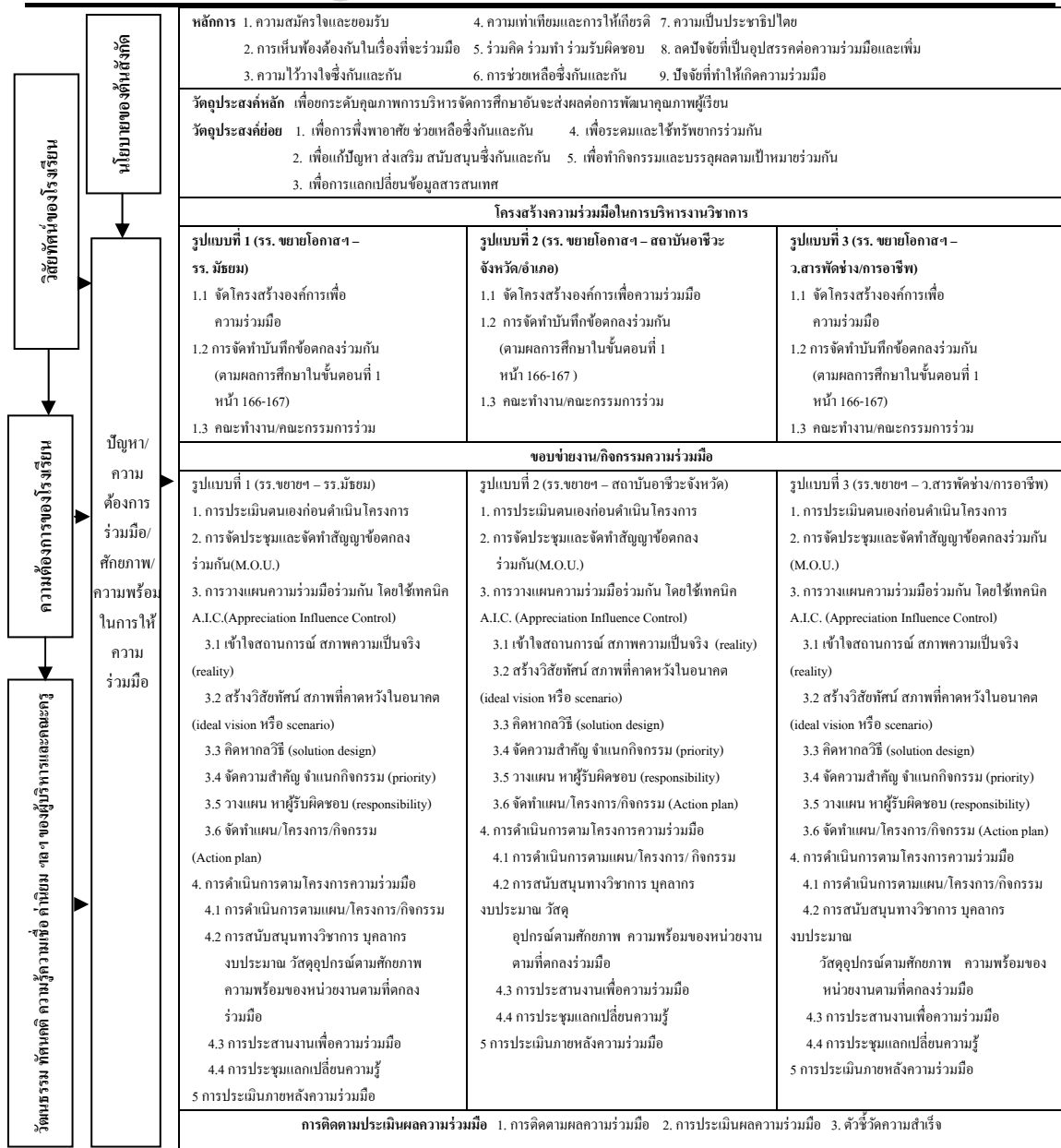

การนิเทศติดตามผล จัดทำผลการนิเทศติดตามผล ประชาสัมพันธ์และการรายงาน การประเมินผลความร่วมมือ 5 ข้อ ได้แก่ ด้านปฏิกิริยาตอบสนอง ด้านการเรียนรู้ ด้านพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป ด้านผลลัพธ์ที่เกิดต่อการ และการนำผลไปปรับปรุงพัฒนา ตัวชี้วัดความสำเร็จ ได้แก่ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลลัพธ์

ผลการประเมินความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่ารูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการฯ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากจนถึงมากที่สุด ส่วนค่าเฉลี่ยความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงรูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการฯ ดังภาพที่ 1

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบฯ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูประจำชั้นนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลอง พบว่า ผลการประเมินระดับความเหมาะสมในการปฏิบัติและการดำเนินการความร่วมมือ มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และการใช้ความรู้ความสามารถของบุคลากรในการดำเนินการ มีระดับความเหมาะสมในการปฏิบัติและการดำเนินการความร่วมมืออยู่ในระดับสูงสุด ผลความสำเร็จในการดำเนินการความร่วมมือ มีค่าเฉลี่ยระดับของความสำเร็จในการดำเนินการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การดำเนินกิจกรรมแต่ละขั้นตอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการทดลองร่วมมือ มีบรรยากาศความร่วมมือที่ดี มีความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของแผนงาน และงาน/โครงการตามตัวชี้วัดที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยระดับของความสำเร็จในการดำเนินการอยู่ในระดับสูงสุดตามลำดับ จากการตรวจสอบรายการและการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า มีการดำเนินโครงการเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด บรรยากาศความร่วมมือดี การปฏิบัติงานความร่วมมือมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของข้อตกลงความร่วมมือบุคลากรมีเจตคติที่ดีและเต็มใจในการให้ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันการดำเนินโครงการบรรลุผลและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของข้อตกลงความร่วมมือ ภาพรวมช่วยลดค่าใช้จ่าย งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ และมีการนำผลไปปรับปรุงพัฒนา และผลการประเมินความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ในการดำเนินการความร่วมมือ มีค่าเฉลี่ยระดับของความเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และนักเรียนได้มีประสบการณ์การเรียนรู้ที่แปลกใหม่ น่าสนใจ และเพิ่มพูนประสบการณ์อยู่ในระดับสูงสุด รองลงมาคือนักเรียนเกิดความสนใจ/ต้องการศึกษาต่อในสถานศึกษาที่ให้ความร่วมมืออนุญาตให้นักเรียนไปเรียนรู้และร่วมกิจกรรม สำหรับประเด็นที่เห็นด้วยน้อยที่สุดคือ นักเรียนได้มีโอกาสใช้วัสดุอุปกรณ์การฝึกทดลองที่เหมาะสม ทันสมัยและเพียงพอ

4. ผลการประเมินรูปแบบฯ พบว่าผู้บริหารและครูวิชาการ มีความคิดเห็นว่า รูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการฯ ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีประโยชน์อยู่ในระดับมาก

ภาพที่ 1 รูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่ใช้ในการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการ พบว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาต้องการความร่วมมือด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันสถานศึกษามีความจำเป็นและต้องการใช้การวิจัยชั้นเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวการปฏิรูปการศึกษา และครูอาจารย์จำนวนมากได้นำผลไปใช้ใน

การขอเลื่อนวิทยฐานะซึ่งสุกัณ เทียนทอง (2546: 29) ได้กล่าวถึง การวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาว่าการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีขอบเขตอยู่ที่การแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 (5) ให้สถานศึกษาส่งเสริมให้ ครูผู้สอนสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้มาตรา 30 ให้สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามมาตรา 67 ที่บัญญัติว่า รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผลการศึกษายังสอดคล้องกับทวิศศักดิ์ บังคม (2550) และปิยนุช ทองพรม (2550) ที่พบว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาต้องการร่วมมือด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. ผลการยกย่อง และตรวจสอบรูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีประเด็นอภิปรายดังนี้ หลักการความร่วมมือ ประกอบด้วย ความไว้วางใจ การให้เกียรติ เท่าเทียมกันสมัครใจ/ยอมรับ เห็นพ้องต้องกัน และทั้งสองฝ่ายต้องได้รับประโยชน์ร่วมกัน ความร่วมมือต้องเกิดจากการสร้างความรู้สึกที่ดีต่อกันทุกฝ่ายร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบให้อิสระในการตัดสินใจ โดยยึดหลักความเท่าเทียมกัน สิ่งสำคัญคือการเพิ่มปัจจัยที่ทำให้เกิดการร่วมมือและลดปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความร่วมมือ ซึ่งหลักการดังกล่าวมีสาระสำคัญที่เป็นปัจจัยทำให้เกิดความร่วมมือในลักษณะการทำงานเป็นเครือข่าย สอดคล้องกับผลการวิจัยของไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2551: 30) สำหรับเหตุผลที่ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบรูปแบบฯ แล้ว เห็นว่า องค์ประกอบของความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ทุกขการนั้น อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้เริ่มดำเนินการสร้างรูปแบบฯ จากการสังเคราะห์เอกสาร การสนทนากลุ่ม การยกย่อง การสัมภาษณ์และการปรับรูปแบบฯ จนถึงการประเมินรูปแบบฯ นั้นได้ดำเนินการผ่านขั้นตอนต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ทำให้ผู้ทรงคุณวุฒิมีความมั่นใจว่า รูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้มากที่สุด ในการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการฯ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ยกเว้น การจัดรูปแบบการพิมพ์และรูปเล่มของคู่มือดำเนินการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากการจัดรูปแบบการพิมพ์คู่มือฯ ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการทดลอง ยังไม่ได้ใช้ในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ แต่เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญมีความคาดหวังที่อยากเห็นการจัดรูปแบบการพิมพ์และรูปเล่มของคู่มือดำเนินการมีมาตรฐานจึงให้ความเห็นตามที่นำเสนอดังกล่าว

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีประเด็นในการอภิปรายดังนี้

ด้านปัจจัย การใช้ความรู้ความสามารถของบุคลากรในการดำเนินการ มีระดับความเหมาะสมในการปฏิบัติและการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นผลมาจากการที่โรงเรียนสมัครใจเข้าร่วมทดลอง จึงทุ่มเทเสียสละมากเป็นพิเศษ ซึ่งการใช้ความรู้ความสามารถของครูนั้นต้องเป็นผล

สืบเนื่องมาจากปัจจัยด้านจำนวนครูที่มีเพียงพอในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อานนท์ หล้าหนัก (2551) ซึ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 2 พบว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการที่สำคัญคือ บุคลากรที่ไม่เพียงพอในการจัดทำและบริหารหลักสูตร ครูไม่ครบชั้นเรียน ผู้บริหารและครูมีหน้าที่รับผิดชอบมาก และมีภาระงานหลายด้าน ไม่สามารถสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนให้ได้มาตรฐาน และครอบคลุมเนื้อหา และขาดบุคลากรในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา การมีครูไม่เพียงพอและตรงกับสาขาวิชาทำให้เกิดปัญหาในการดำเนินการ อาจทำให้ไม่สามารถใช้ความรู้ความสามารถของบุคลากรได้อย่างเต็มที่

ด้านกระบวนการ สำหรับประเด็นที่พบว่า การดำเนินกิจกรรมแต่ละขั้นตอน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการตกลงร่วมมือและมีความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของแผนงาน และงาน/โครงการตามตัวชี้วัดที่กำหนดนั้น อาจเป็นเพราะว่าในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการวางแผน ซึ่งเห็นได้จากผลการวิจัยของพิราวดิ สินธุศิริ (2553) ที่ได้ศึกษาการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภออ่าวลึก เขตพื้นที่การศึกษาระบบ 1 พบว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพ และปิยนุช ทองพรม (2550) ที่ศึกษาปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเขตอำเภอหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบุรีเขต 1 พบว่าควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และมีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูเพื่อกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา จัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับการสร้างและใช้วัดกรรมด้วยวิธีที่หลากหลาย จัดให้มีการประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนา และใช้สื่อวัดกรรมและเทคโนโลยี ซึ่งจะแสดงให้เห็นความสำคัญของการวางแผนในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ นอกจากนี้ผลการวิจัยดังกล่าวยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของดิเรก เจริญนท (2554) ที่ได้นำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอเก้าเลี้ยว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 1 และพบว่า แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ควรประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา และการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

ด้านผลลัพธ์ สำหรับประเด็นการวิจัยที่พบว่า นักเรียนได้มีประสบการณ์การเรียนรู้ที่แปลกใหม่ น่าสนใจและเพิ่มพูนประสบการณ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการที่นักเรียนได้มีโอกาสเรียนในสถานศึกษาที่สมัครใจร่วมทดลอง ทำให้นักเรียนได้ฝึกการปฏิบัติจริงรวมทั้งนักเรียนเห็นว่าการนอกจากประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้รับจากครูใหม่ แหล่งเรียนรู้ใหม่และกระบวนการเรียนรู้ใหม่ มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในเรื่องนี้ (รัตนา อนันตชาติ. 2550: 62- 64; วรรณรัตน์ ทายิดา. 2551)

4. ผลการประเมินรูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการฯ ผู้บริหาร และครูวิชาการ เห็นว่าความเป็นประโยชน์ของรูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า รูปแบบมีความชัดเจน ทำให้สถานศึกษามีความเชื่อมั่นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ ทั้งนี้ เพราะได้ผ่านกระบวนการยกร่างและตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิทำให้เกิดความมั่นใจในการนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. หน่วยงานต้นสังกัดควรนำรูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักการและวัตถุประสงค์ของความร่วมมือ
2. สถานศึกษาควรศึกษาคู่มือการดำเนินการความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเน้นในเรื่องการทำ MOU, กระบวนการ AIC, และการจัดทำแผนงาน/โครงการให้สอดคล้องกับข้อตกลงความร่วมมือ
3. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับกระบวนการ AIC, และนำไปประยุกต์ใช้กับการบริหารงานด้านอื่นๆ
4. สถานศึกษาควรประสานกับหน่วยงาน/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อหาแหล่งงบประมาณสนับสนุนการดำเนินการความร่วมมืออีกทางหนึ่ง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการกับหน่วยงานอื่น ๆ หรืออาจศึกษาความร่วมมือในการบริหารงานด้านอื่น ๆ เช่น การบริหารงานบุคคล การบริหารอาคารสถานที่ การบริหารการเงินและพัสดุ เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษารูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานด้านอื่น ๆ กับหน่วยงาน ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

ชาดิชย ฌ เขียวใหม่. (2552). การจัดการเครือข่ายความร่วมมือการบริหารกิจการบ้านเมือง

ที่ดี.(ออนไลน์). แหล่งที่มา: [http://74.125.132/search?q=cache:31-PHkNC28j:](http://74.125.132/search?q=cache:31-PHkNC28j:www.opdc.go.th/oldweb/thai/go)

www.opdc.go.th/oldweb/thai/go (10 มิถุนายน 2552).

ดิเรก เจริญทศ. (2554). แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอเก้าเลี้ยว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์

เขต 1. วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. ปีที่ 6 (17): 85-98.

- ทวีศักดิ์ บังคม. (2550). ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีระพงษ์ แก้วหาญ. (2542). การพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐ NGOs และองค์กรประชาชนในการนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัด. ขอนแก่น: ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาศาธารณสุขมูลฐานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- นครินทร์ เมฆไตรรัตน์, โกวิท พวงงาม, สุสวดี ชั่ววาล. (2550). การจัดตั้งองค์กรความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย: สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข. วารสารการพัฒนาท้องถิ่น. 2(1): 25-35.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สหมิตรออฟเซต.
- ปิยนุช ทองพรม. (2550). ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเขตอำเภอหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พนม พงษ์ไพบูลย์. (2541). การรวมตัวแบบสหวิทยาเขต. (ออนไลน์). แหล่งที่มา: http://www.thaiedresearch.org/thaied_news/index1php?id. (21 มิถุนายน 2551)
- พิราวดิ สินธุศิริ. (2553). การบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภออ่าวลึกเขตพื้นที่การศึกษากระบี่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. (2551). รูปแบบเครือข่ายการเรียนรู้ทางการบริหารการศึกษา สำหรับบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารวิชาการบริหารการศึกษา มศว., 5(10): 17-33.
- มนู มณีรัตน์. (2550). พัฒนารูปแบบเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมต่อการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 1. ลำพูน. เอกสารอัดสำเนา
- รัตนา อนันตชาติ. (2550). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เรวัตร ชาตรีวิศิษฐ์. (2539). การบริหารองค์กรยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร: ชรรมนิติ.
- วรรณรัตน์ ทยิดา. (2551). การศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารการศึกษา (การบริหารการศึกษา). เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

- สมแพน จำปาหวาย. (2542). การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต
(การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สาโรช คัชมาตย์. (2547). ความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. ใน วารสารดำรงราชานุภาพ,
4(12): 33-46.
- สุกัญ เทียนทอง. (2546). การวิจัยในชั้นเรียนแบบหน้าเดียว. วารสารวิชาการ, 6(6): 29-30.
- สุวิมล โพธิ์กลิ่น. (2549). การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต (การบริหาร
การศึกษา). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อมรรัตน์ ภิญโญอนันตพงษ์. (2546). การพัฒนารูปแบบความร่วมมือทางวิชาการด้านการเรียนการสอน
ระหว่าง สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต (การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Barnard Chester I. (1970). **The Function of the Executive**. Cambridge: Harvard University Press.
- K.J.Holsti. (1995). **International Politics A Framework Analysis** (7th ed.). Engle wood. Clill:
New Jersey Prentice Hall.
